

OSTROPOVICE

účastník soutěže Evropská kvetoucí sídla

A participant of the Entente Florale Europe Competition

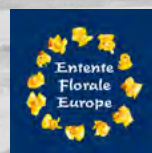

OBSAH

ÚVOD	2
1. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A ROZVOJ	4
2. UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ	6
3. ZÁSTAVBA OBCE	10
4. KRAJINA	12
5. ZELENÉ PLOCHY	14
6. VÝSADBA	18
7. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA	20
8. ZAPOJENÍ OBYVATEL	22
9. TURISMUS A TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU	24

CONTENTS

INTRODUCTION	3
1. TERRITORIAL PLANNING AND DEVELOPMENT	5
2. SUSTAINABLE ENVIRONMENT	7
3. HOUSING DEVELOPMENT	11
4. LANDSCAPE	13
5. GREEN AREAS	15
6. PLANTING	19
7. ENVIRONMENTAL EDUCATION	21
8. EFFORT AND INVOLVEMENT	23
9. TOURISM AND LEISURE	25

Tato publikace vychází při příležitosti účasti obce Ostopovice v mezinárodní soutěži Entente Florale Europe 2019.

This publication has been issued on the occasion of the involvement of the Municipality of Ostopovice in the international competition Entente Florale Europe 2019.

Fotografie/Photography: Jan Symon, Ondřej Švihálek, Jakub Gottvald, archive

Texty/Texts: Zbyněk Vičar, Jan Symon

Překlad/Translation: Anna Dytrtová

Grafická úprava/Graphic Design: Robin Cais

Vydala Obec Ostopovice, květen 2019

Issued by the Municipality of Ostopovice, May 2019

ÚVOD

Ostopovice leží v protáhlém širokém údolí při jihozápadní hranici města Brna, metropole jižní Moravy. První písemná zmínka o obci je v listině krále Václava I. ze 14. září 1237. Naši předkové si zvolili své vesnické centrum u nevyčerpatelného zdroje vody, v území vymezeném masivem Přední hory na straně jedné a tokem říčky Leskavy na straně druhé. K výrazným proměnám krajinného rázu později došlo s technickými stavbami železnice a hned dvou dálnic.

Ve 20. století se Ostopovice prudce rozrostly a v současnosti zde na území o rozloze 383 hektarů žije téměř 1670 obyvatel. Přes těsnou blízkost moravské metropole si Ostopovice zachovávají venkovský charakter, vlastní tradice, bohatý kulturní a společenský život i dobré mezilidské vztahy.

Sousedství velkého města znamená jednoznačnou spádovost za vyšším občanským vybavením a prací. Spojení obstarává kromě osobní automobilové dopravy také autobusová linka, kterou vbrzku doplní také pří městské vlaky. Vysoká koncentrace dopravy i hustota dopravní a technické infrastruktury jsou zároveň největším rizikem pro naši snahu o vysokou kvalitu života v obci.

Členité okolí obce s pozůstatky nedokončené dálnice láká k rekreačnímu využití. Obec je přirozenou vstupní branou do kopců Bobravské vrchoviny pro celý jihozápad brněnské aglomerace. Významnou část katastrálního území pokrývají také zahrádkářské a chatové kolonie.

INTRODUCTION

Ostopovice is located in a long wide valley along the southwest border of Brno, the capital of South Moravia. The first written mention of the village appears in a document issued by King Wenceslas I, dated 14 September 1237. The centre of the village was built near a permanent source of water, in an area flanked by the Přední hora (the Front Mountain) on one side, and the river Leskava with its flood plain, on the other. The construction of the railway and two highways have meant significant change to the character of Ostopovice's landscape.

During has grown rapidly over the 20th century. There are currently almost 1670 inhabitants living within an area of 383 hectares. Despite Ostopovice's close proximity to the Moravian metropolis, it has managed to retain its rural character, local traditions, buoyant cultural and

social life, as well as good interpersonal relationships in general.

Its proximity to a large city inevitably leads to people commuting for work, public services and amenities. In addition to their cars, people can get to the city by bus and a future planned suburban railway. It is the concentration of traffic and the density of transport and technical infrastructure that pose the greatest risk to our efforts to achieve a high quality of life in the village.

The varied natural surroundings of the village, together with the remnants of the unfinished World War Two highway, are highly attractive for leisure activities. For the people who live in south west Brno, Ostopovice provides a natural gateway to the Bobravská vrchovina hills. Gardens and cottages take up a large portion of the village's territory.

1. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A ROZVOJ

ÚZEMNÍ PLÁN A ROZVOJ

K plánování rozvoje přistupujeme velmi důsledně. V úzké spolupráci s veřejností byl v roce 2015 vytvořen dlouhodobý strategický plán rozvoje obce, který se následně stal jedním z hlavních podkladů při přípravě nového územního plánu. Ten vzniká pod takovkou renomovaných urbanistů a začátkem roku 2020 nahradí původní plán z roku 1999. Urbanistickou koncepci nového územního plánu lze shrnout do tří bodů:

1. Klidné bydlení v zázemí Brna

Ostopovice nabízejí příznivé podmínky pro bydlení v rodinných domech ve venkovské obci v blízkosti Brna. Obci se vyhnula prudká nekoordinovaná vlna satelitní výstavby v okrajových částech, ty ale ještě nejsou urbanisticky dotvořeny. Plán proto navrhuje zkvalitnění těchto lokalit doplněním chybějící zástavby a zlepšením její prostupnosti.

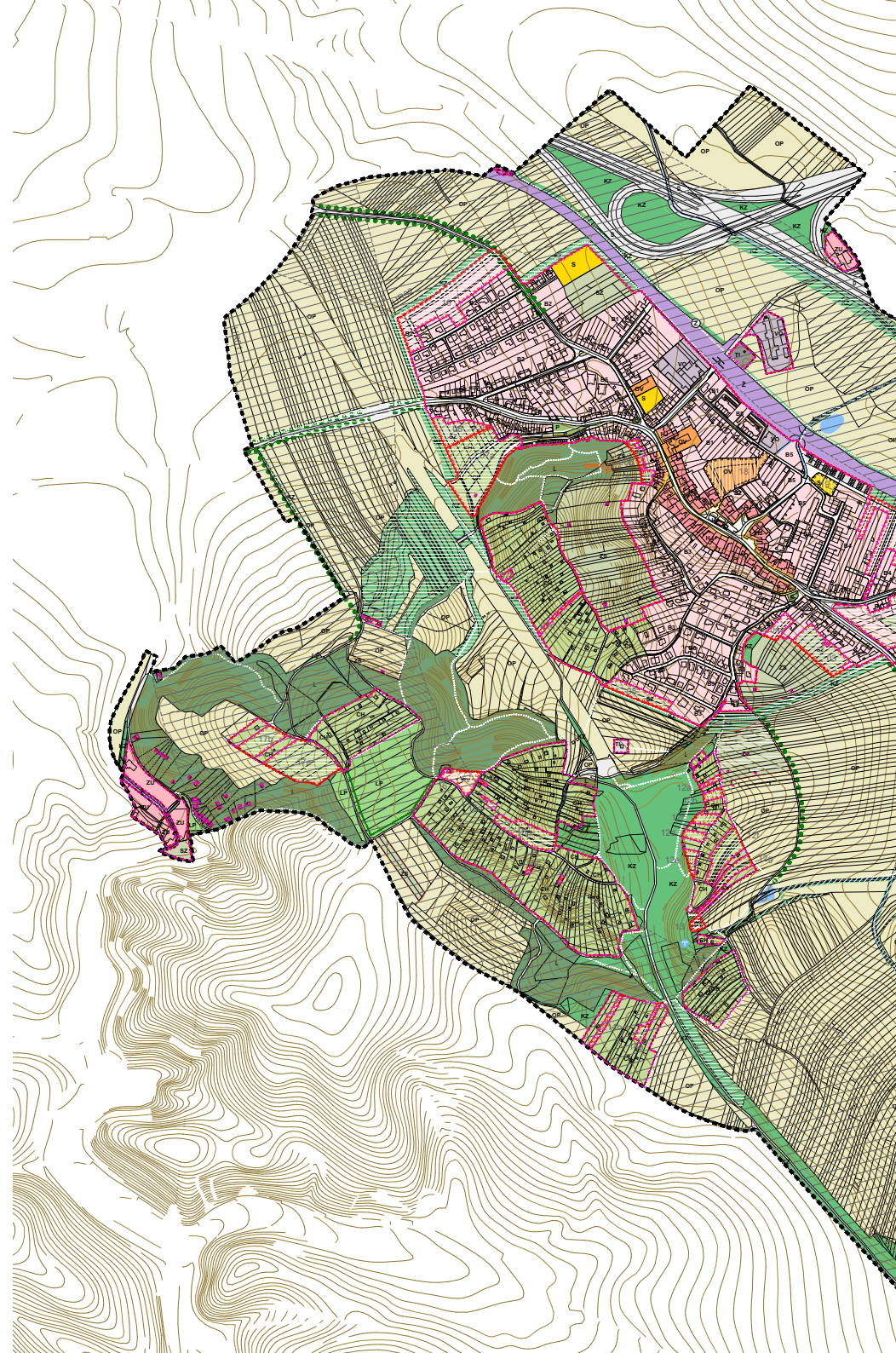
2. Krajina zahrádkových osad

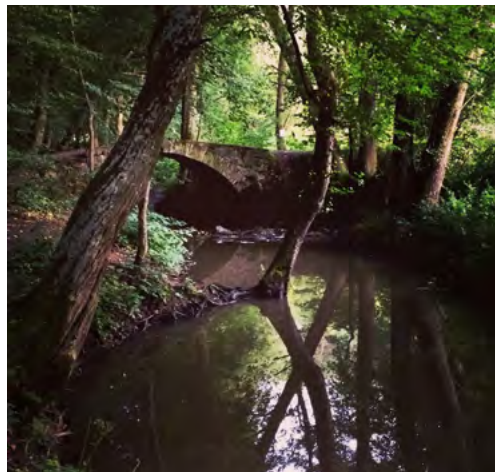
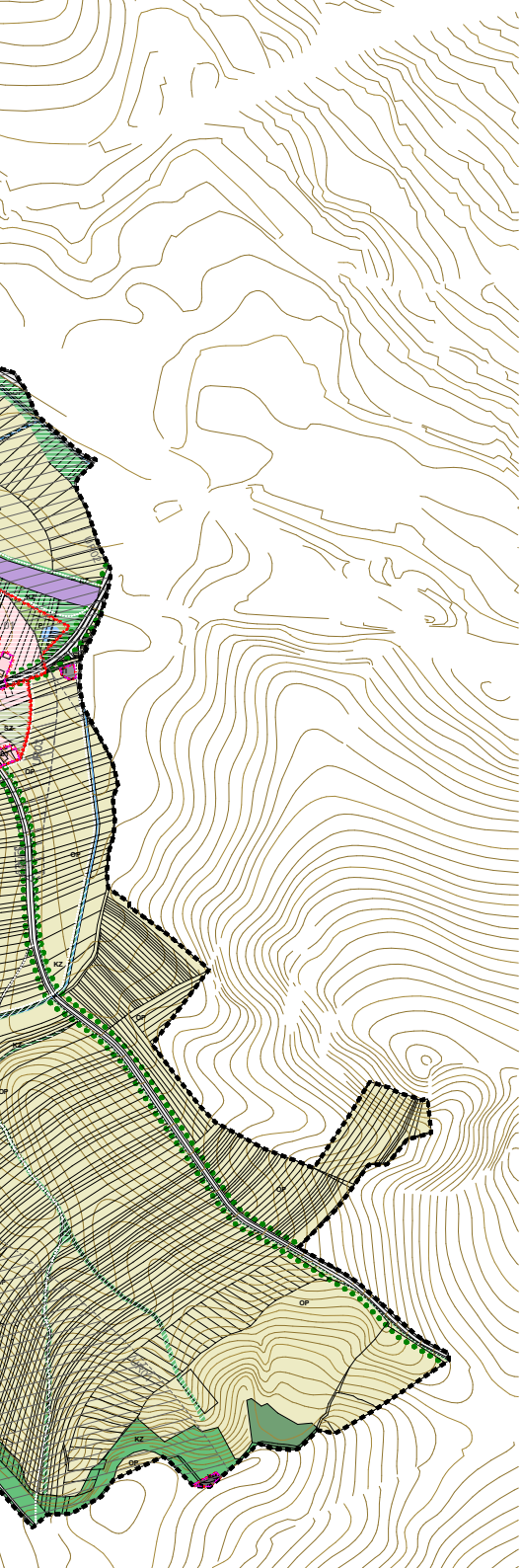
Významnou část Ostopovic tvoří rekreační zahrádkové a chatové osady. Územní plán zamezuje přestavbě rekreačních objektů na stavby pro trvalé bydlení. Dále vymezuje jasné hranice osad, aby nesrůstaly a neničily charakter krajiny. Protože jsou z mnoha míst dobře vidět, stanovuje návrh pravidla, která koordinují jejich výstavbu s důrazem na charakter jednotlivých osad a jejich polohu.

3. Brána do přírodního parku Bobrava

Krajinný ráz Ostopovic výrazně utvářejí východní okraje Bobravské vrchoviny. Krajinné hodnoty plán chrání a rozvíjí jasným vymezením zastavitelného území a volné krajiny. Nezastavitelným územím vede množství pěších a cyklistických cest, které územní plán upevňuje a místy doplňuje. Dalším hodnotným krajinným prvkem je nedokončená stavba dálnice. Územní plán tento fenomén v území upevňuje jeho zařazením do systému cest a krajinné infrastruktury. V krajině pak vymezuje plochy s vybaveností pro rozvoj rekreačních možností.

Obec se také ve spolupráci s dalšími municipalitami a spolky snaží aktivně ovlivňovat i územní plánování na krajské úrovni, zejména v oblasti páteřní dopravní infrastruktury. Realizace některých dopravních záměrů by totiž znamenala odříznutí obce od zbytku volné krajiny a další nárůst hluku a prašnosti, již nyní překračující zákonné limity. Těmto záměrům se Ostopovice zatím úspěšně brání.

1. TERRITORIAL PLANNING AND DEVELOPMENT

TERRITORIAL PLAN

Development planning has been rigorously and consistently managed. In close cooperation with the public, a long-term strategic development plan for the municipality was created in 2015. The 2015 plan subsequently became one of the main documents for the preparation of a new local development plan, which was shaped under the supervision of well-respected urban planners. This plan eventually replaced the original plan from 1999. The new local development plan will take effect at the beginning of 2020.

The urbanistic vision of the new local plan takes into consideration the following:

1. Living a quiet life in the outskirts of Brno

Ostopovice offers good living conditions for life in a rural village, whilst in convenient proximity to Brno. Unlike many other villages in the country, Ostopovice has been lucky to avoid the uncoordinated wave of mass suburban construction. However, urban development in the outskirts of the village has yet to be completed. The local development plan therefore proposes improvement in the quality of these areas by developing housing and improving accessibility.

2. Garden allotments

Gardens and cottages take up a significant portion of Ostopovice. The local plan limits the use of these areas to gardening and recreation only, and not to permanent residential housing. Furthermore, these areas and their boundaries are clearly defined, so as

not to merge and destroy the character of the landscape. Due to their visibility, the proposal sets rules that coordinate the construction of the settlements with an emphasis on their individual character and their location.

3. Gateway to Bobrava

The landscape character of Ostopovice is significantly influenced by the eastern edges of the Bobrava Highlands. The plan values, protects and develops the landscape by making a clear distinction between built-up and non-built areas whilst also defining development restrictions. The non-built area is interwoven with a number of walking and cycling routes, which will be retained, and in some cases extended within the local development plan. Another valuable landscape element is the remnants of the unfinished highway. The development plan consolidates this local phenomenon by incorporating it into the road and landscape infrastructure system. Therefore, it clearly defines areas available for leisure within the landscape.

The municipality, in cooperation with other municipalities and associations, has also been trying to actively influence spatial planning at a regional level, especially with regard to the key transport infrastructure. The implementation of various traffic plans would mean cutting the village off from the rest of the landscape, leading to an increase in noise and dust levels, which already exceed the legal limits. Ostopovice has been successfully resisting these development plans.

2. TRVALE UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ

Trvalou udržitelnost života vnímáme jako komplexní téma, které je jedním z ústředních východisek všech strategických dokumentů obce. Všechna opatření a programy jsou spolu úzce provázané. Od ekologického provozu obecních budov, energetické úspory a promyšleného odpadového hospodářství přes environmentální výchovu ve škole a zapojení všech generací obyvatel do výsadby zeleně až po péči o kvaliturné půdy, nakládání s dešťovými vodami a adaptaci na klimatickou změnu.

Naší vizí jsou maximálně energeticky úsporné Ostopovice těžící z nejmodernějších přístupů k ochraně krajiny i z nejvyspělejších technologií.

OVZDUŠÍ

Znečištění ovzduší spolu s hlukností z dopravy a rostoucím suchem patří mezi nejvýraznější environmentální problémy obce. Prostřednictvím sítě monitorovacích stanic proto kvalitu ovzduší průběžně sledujeme.

Zavedli jsme také následující opatření:

- Zákaz pálení listí. Zahradní odpad důsledně kompostujeme buď v domácích kompostérech, nebo v komunitní kompostárně.
- Pravidelné čištění ulic. Obec provozuje speciální zmetací automobil s vysoce účinnou filtrací drobného polétavého prachu.
- Výsadba alejí a remízků. Větrné erozi brání ostrůvky a pásy zeleně v krajině. Tyto možnosti návrh nového územního plánu dále rozšiřuje.
- Podpora ekologické dopravy. Podporujeme prostupnost zástavby a krajiny pro cyklisty i pěší. S okolními obcemi jsme nechali zpracovat vyhledávací studii na propojení obcí prostřednictvím sítě cyklostezek.

- Zvyšování kvality veřejné dopravy. Financujeme vyšší frekvenci autobusových spojů a podařilo se nám prosadit vybudování železniční zastávky v obci.
- Snižování energetické náročnosti a zvyšování retenčních schopností u obecních budov. Ty jsou navrženy jako nízkoenergetické se zelenými střechami.

PŮDA

Významný vliv na strukturu zdejší krajiny měla komunistická kolektivizace v 50. letech. Zmizely sady v okolí obce, cesty, meze a remízky a narušily se tak vazby Ostopovic na okolní obce. Drobná políčka byla scelená v rozlehlé lány, na kterých se v současnosti hospodaří konvenčními zemědělskými postupy.

Veškerá zemědělská půda na území obce je v současnosti obhospodařována jedním subjektem. Abychom zabránili erozi a znehodnocení půdy, vyměnili jsme si v pachtovní smlouvě pravidelné kontroly kvality půdy, které mají zamezit zhoršení jejich fyzikálních, chemických a biologických vlastností. Hospodář je tak motivován, aby předcházel snižování moci humusového horizontu erozí, acidifikaci, kontaminaci nebo utužení půdy. Zavazuje se také k důslednému dodržování zásad správné zemědělské praxe a uplatňování protierozních agrotechnických opatření. Součástí této praxe je také pravidelné organické hnojení, pěstování hluboko-kořenících rostlin a střídání plodin v osevním postupu. Údaje o stavu půdy jsou k dispozici i dalším soukromým vlastníkům půdy.

VODA

S dešťovými vodami se s postupující klimatickou změnou a suššími léty postupně učíme nakládat šetrněji. Dešťové vody již

2. SUSTAINABLE ENVIRONMENT

A sustainable lifestyle is regarded as a complex issue and has been the central starting point for all strategic municipal documents. All measures and programs are closely interwoven, including the eco-friendly functioning of municipal buildings, energy saving and thorough waste management and environmental education at school. The encouragement of active, cross-generational public participation in planting greenery, including care of arable land quality, rainwater management and adaptation to climate change, is characterised within these documents.

Our vision is to maximise the energy-saving potential within our village, whilst benefiting from state-of-the-art approaches in landscape protection and technology.

AIR QUALITY

Air pollution, along with traffic noise and the increasing threat of drought, are some of the most significant environmental problems within the community. Therefore, we continuously monitor air quality through a network of monitoring stations.

The following measures have been introduced:

- Leaf Burn Ban. Garden waste is meticulously composted either in household composts or in the community composting plant.
- Regular Street Cleaning. The community uses a special sweeping vehicle which filters airborne dust extremely efficiently.
- Planting Alleys and Hedges. Islets and stripes of greenery in the landscape help to prevent wind erosion. Greenery development is further encouraged within the newly proposed development plan.
- Promoting Ecological Transport. Efforts have been made to encourage cyclist and

pedestrian access to built-up and non-built areas. A mapping study aiming at connecting communities through a network of bike paths has been commissioned, in cooperation with neighbouring municipalities.

- Improvement in Public Transport. More frequent bus connections have been financed by the municipality. We have also successfully lobbied for a railway station stop in the village.
- Energy Efficiency and Water-Retention Capacity of Municipal Buildings. These have been designed to be low-energy with grass-top roofs to help this.

SOIL

Communist collectivization in the 1950s had a dramatic impact on the structure of the local landscape. The orchards, paths, meadows and groves around the village disappeared. Communication between Ostopovice and the surrounding villages was disrupted. Small fields were merged into vast fields, currently farmed using conventional farming practices.

All agricultural land within the community is currently managed by one entity. In accordance with the lease agreement, regular soil quality checks are carried out to avoid the deterioration of physical, chemical and biological properties, thus preventing soil erosion and degradation. The farmer is therefore encouraged to reduce the humus horizon by erosion, acidification, contamination and soil compaction. The farmer is also committed to comply with the principles of good agricultural practice and the application of erosion control measures. This practice also includes regular organic fertilization, cultivation of deep-rooting plants and crop rotation. Soil quality data is also available to other private landowners.

nyní využíváme ke splachování toalet v nové budově školy a školky, připravujeme první vsakovací průlehy a pro nové rozvojové lokality plánuje obec opatření pro efektivní zadržování dešťových vod. Po dokončení oddílné kanalizace (předpoklad 2023) plánujeme vytvoření biotopu k zadržení většiny dešťových vod z území obce.

Dalším opatřením pro udržitelné hospodaření se srážkovými vodami je využívání zelených střech prakticky na všech objektech vybudovaných obcí v posledním desetiletí. S cílem zadržetí vody v krajině jsme v roce 2009 obnovili malou vodní nádrž Šelše s navazujícím mokřadem. V současnosti je však rybníček kvůli suchu zcela bez vody.

Zdrojem pitné vody pro Ostopovice je v současnosti hlubinný vrt na okraji obce. Tento vrt, stejně jako kompletní vodárenskou infrastrukturu, vlastní obec. Do roku 2022 obec plánuje i připojení na Vírský oblastní vodovod.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Těžištěm koncepce odpadového hospodářství, vytvořené už v roce 2008 ve spolupráci s ekologickým Hnutím Duha, je prevence vzniku odpadu a vysoká míra separace. Postupně rozšiřujeme síť sběrných hnízd pro separovaný odpad, vybudovali jsme sběrný dvůr s komunitní kompostárnou a zavedli pytlový svoz separovaného odpadu dům od domu se systémem slev za třídění odpadu. Odpadové hospodářství je finančně soběstačné.

Poslední vytyčenou metou je systém vážení odpadu z jednotlivých domácností a poplatků dle skutečného množství směsného odpadu. Zatím hledáme vhodnou firmu, která by službu dokázala zajistit.

SBĚRNÝ DVŮR A KOMPOSTOVÁNÍ

Ve sběrném dvoře mohou lidé zdarma odevzdávat veškeré druhy odpadu. Zdarma je i uložení stavebního odpadu do jedné tuny na osobu a rok. Součástí areálu sběrného dvora je zmíněná komunitní kompostárna, kterou ročně projde až 150 tun materiálu. Výsledný produkt slouží k péči o obecní zeleň. K zapůjčení nabízíme výkonné štěpkovače a také jsme bezplatně rozdělili na 250 domácích kompostérů. U bytových domů jsou k dispozici komunitní kompostéry a další desítky kompostérů si lidé vyrobili sami na obcích organizovaných workshopech. Veškerý vytríděný bioodpad tak zůstává na našem území, nic se neodváží. Stále ještě však existují velké rezervy, protože biologicky rozložitelný odpad tvoří i nadále desítky procent celkové váhy směsného komunálního odpadu.

ENERGIE

Při postupné obnově infrastruktury obce se zaměřujeme na snižování její energetické náročnosti. Nízkoenergetický standard je samozřejmostí u všech zásadnějších rekonstrukcí i u nových veřejných budov. Ukázkovým projektem je v tomto ohledu rekonstrukce školy a školky.

V průběhu letošního roku také dokončíme výměnu všech starých lamp veřejného osvětlení za nové. Kromě více než 50% energetické úspory dojde k instalaci veřejného osvětlení s nulovou mírou světelného znečištění a s omezením modré složky světla, která má negativní vliv na lidský organismus.

WATER

Climate change and increasingly dry summers are educating us in the ways in which rainwater can be conserved and treated more sustainably. Rainwater has already been used to flush toilets in the new school and nursery building. We are currently preparing the first absorption hatches. The municipality has been outlining measures for effective rainwater retention for new development sites. Upon completion of the sewerage system (estimated completion 2023), we plan to create a biotope retaining most of the rainwater falling on municipality land.

Another measure towards sustainable rainwater management is the use of green roofs installed in virtually all the buildings that have been built by the municipality over the last decade. In pursuit of the land retaining as much water as possible, a small water reservoir called Šelše, together with a wetland, were restored in 2009. Today, however, the village pond is completely dry due to the lack of precipitation.

A deep-water well on the outskirts of the village is the current source of drinking water for Ostopovice. The well, as is the complete water infrastructure, are municipal possessions. The municipality has also developed a plan to connect the village to the Vír regional water supply by 2022.

WASTE MANAGEMENT

The key aspect of the waste management concept, created in 2008 in collaboration with the ecological organisation Hnutí Duha, is waste prevention and a high degree of waste separation. We are gradually expanding the network of collecting points for separating waste. A collection yard with a community composting plant has been built. The recently introduced system of door-to-door separate waste bag collection, enhanced by a bonus scheme of discounts for waste sorting, has turned out to be rather efficient. Waste management is financially self-sufficient.

The ultimate goal is a system that weighs the amount of waste from individual households, together with fees that reflect the actual amounts of mixed waste collected. We are currently searching for a company that would be able to provide this service.

COLLECTION YARD AND COMPOSTING

People are able to dispose of all kinds of waste for free in the collection yard. The storage of construction waste is also free of charge, provided that it does not exceed one ton per person per year. A part of the collection yard is the aforementioned community composting plant, which processes up to 150 tons of material per year. The output is used to care for the municipal greenery. We offer powerful wood chippers for rent, and 250 home composters were distributed free of charge. There are community composters available for apartment buildings and dozens of composters have been made by land owners themselves at workshops organized by the community. This ensures that all separated bio waste remains in our territory, nothing is taken away. However, the system has got its shortcomings, as biodegradable waste continues to represent a significant proportion of the total weight of the mixed municipal waste.

ENERGY

With the gradual renewal of the municipality's infrastructure, we are focusing on reducing the amount of energy we use. A standard of low-energy consumption has been set and has become a matter of course for all major renovations and newly built public buildings. The recently reconstructed school and kindergarten building has set an example. In the course of 2019, new street lamps will replace old ones. In addition to saving energy by more than 50% with the installation of public lighting with zero light pollution, the blue component in the light, which has a negative effect on the human body, will be reduced.

3. ZÁSTAVBA OBCE

Základní urbanistickou hodnotu Ostopovic tvoří zachované jádro s vesnickou zástavbou a návší, přes kterou prochází původní historická cesta. Na jádro navazuje síť veřejných prostranství a obytných ulic. Díky kompetentnímu přístupu všech obecních reprezentací po roce 1989 se podařilo ubránit živelnému vzniku satelitních čtvrtí. Za poslední čtvrtstoletí vyrostlo na okrajích Ostopovic celkem pět nových ulic, které jsou vhodně a funkčně napojeny na infrastrukturu obce.

Dominantou a symbolem spolupráce obyvatel Ostopovic je kaple sv. Jana Křtitele stojící v pomyslném středu obce. Novogotická stavba, vybudovaná na náklady místní komunity, byla dokončena v roce 1893. Poslední rekonstrukcí prošla v roce 2018 a spolu s obnovenou návší vytváří kulisu většiny obecních slavností nebo třeba farmářských trhů.

Veřejné budovy

Nejvýznamnějším projektem posledního desetiletí je rekonstrukce budovy školy a školky. Energeticky úsporná budova z roku 2011 upoutá pestře kvetoucí střechou, vytápěním tepelnými čerpadly a využitím srážkových vod ke splachování a závlaze. Oblíbě se těší také netradiční kruhové členění a veřejně přístupná přírodní zahrada, která budovu obklopuje.

Potenciál stát se novou dominantou obce má i připravovaná budova knihovny a obecního sálu. Ta vyrostle v místě nynější, technicky již nevyhovující víceúčelové budovy na ulici Lípová. Nový obecní sál bude sloužit nejen k přednáškám nebo schůzím obecního zastupitelstva, ale také místním spolkům a široké veřejnosti.

Veřejná prostranství

Zvláštní pozornost věnujeme také mobiliáři na veřejných prostranstvích. Při jeho výběru klademe důraz na jednotný vzhled, estetické kvality a užitnou hodnotu. Proto spolupracuje s českou firmou mmcitě, která dodala vybavení do řady evropských metropolí, například do Kodaně nebo do Paříže.

Veřejná prostranství i volnou krajinu spojují i řada drobných sakrálních staveb. Ve spolupráci s dobrovolníky z řad farníků byla v uplynulých letech obnovena téměř všechna boží muka na obecním katastru – zbývají už jen poslední, která uprostřed pole u Troubska čekají, až se kolem nich podaří obnovit cestu.

Místem připomínek konce války i pádu komunismu je pomník padlých v cípu mezi ulicemi Polní a B. Němcové. V sousedství připomínky obětí dvou světových válek jsme při příležitosti 20. výročí Sametové revoluce odhalili připomínku obětí komunistické totality s textem spisovatele a politického vězně Jiřího Stránského. Okolí pomníku tvoří nepřehlédnutelná křižovatka, jejíž kompletní rekonstrukci aktuálně připravujeme ve spolupráci s Jihomoravským krajem.

Idea rozhledny

Jako výraz sebevědomí a hrdosti místní komunity a s myšlenkou navázat na tradici svépomocného financování významných staveb v obci v současnosti uvažujeme o založení spolku, jehož cílem by bylo vybudování celodřevěné rozhledny od architekta Martina Rajniše na ostrohu Přední hory. Záměrem je financování stavby především ze soukromých zdrojů prostřednictvím veřejné sbírky.

3. IN-BUILT AREAS

The heart of the village is a well-preserved village centre, which is rural in character, and the village square, which intersects with the original historical road. A network of public spaces and residential streets adjoins the village centre. Thanks to the competent approach of all municipal representatives after 1989, the unbridled creation of instant and uniform suburban housing estates was avoided. Over the last quarter of a century, five new streets were built on the outskirts of Ostopovice. These have been appropriately and functionally connected to the municipality's infrastructure.

The Chapel of St. John the Baptist, which stands in the imaginary centre of the village, is the dominant symbol of cooperation within the Ostopovice community. The construction of the neo-gothic building, completed in 1893, was financed by the local community. The last renovation was carried out in 2018 and - together with the restored village square - creates the backdrop of most of the municipal festivals and farmers' markets.

Community buildings

The reconstruction of the school and kindergarten represents the most significant project of the last decade. The energy-efficient building from 2011 captivates people with its variegated flowering roof, heat pump heating and the use of rainwater for flushing and irrigation. The unusual circular structure and the open-air natural garden surrounding the building are also very popular.

Future construction of the library and municipal hall also has the potential to become one of the village's new dominant features. It will be built on the site of the current, technically unsuitable,

multi-purpose building on Lípová Street. The new municipal hall will serve not only for lectures and meetings of the municipal council, but also for local associations and the general public.

Public spaces

Special attention has been paid to street furniture in public spaces. Careful consideration is given to visual identity, aesthetic quality and utility value every time new street furniture is chosen. For this reason we cooperate with the Czech company mmcitě, which supplies equipment to a number of European metropolises, such as Copenhagen and Paris.

The character of public spaces and open landscape is shaped, among others, by several small sacral buildings. In cooperation with parishioners, almost all of the wayside shrines on the municipal cadastre have been restored in recent years. Only one last wayside cross remains. This currently stands in a field near Troubsko and will be fixed once the path to it has been restored.

The monument of the Fallen in the corner between the streets Polní and B. Němcová

commemorates the end of the two World Wars, and also the Fall of Communism. Close to memorial dedicated to the victims of the two World Wars is another memorial plaque. The plaque, with an inscription by Jiří Stránský, writer and political prisoner, was revealed on the 20th Anniversary of the Velvet Revolution and pays tribute to the victims of the Communist totalitarian regime. The monument lies amidst a chaotic intersection, whose complete reconstruction is currently being prepared in cooperation with the South Moravian Region.

Lookout Tower

We are currently considering setting up an association with the aim of building a wooden observation tower by the architect Martin Rajniš, on the Přední hora promontory. This would not only continue the village's tradition of the important buildings being self-financed, but also be an expression of local community pride and worthiness.

We intend to finance the construction primarily from private sources by means of a public fund-raising campaign.

4. KRAJINA

CHARAKTER KRAJINY

Ostopovice leží na pomezí České vysočiny a Západních Karpat. Krajinný ráz obce prošel v posledních dvou stoletích významnými změnami. Z charakteristické mozaiky polí, pastvin, sadů a vinic se ve zdejší zvláště krajině do dneška zachovaly pouze fragmenty. Srážkový deficit a sucho posledních několika let vedou také k proměně druhové skladby lesních pozemků.

Nedílnou součástí krajiny se v polovině 20. století stala velkorysá nedokončená stavba německé exiteriální dálnice a pozdější zástavba rekreačních chat zejména v dominantních polohách na Přední hoře a Urbanově kopci. Severovýchodní horizont při pohledu z Přední hory nebo Urbanova kopce pak v průběhu 70. a 80. let proměnila výstavba panelových sídlišť Starý Lískovec, Bohunice a Kamenný vrch.

Pěší stezky a prostupnost území

Dobrá prostupnost krajiny je jednou z priorit při plánování rozvoje Ostopovic. Dosavadní projekty se zaměřovaly především na propojování vycházkových tras a zprůchodňování svažitých lesních pozemků. Postupně tak na tělese nedokončené dálnice vznikla Naučná stezka okolím Šelše, následovaná Lesní stezkou na Přední hoře. Na zdejších malebných lesních pěšinách téměř v samotném centru obce se návštěvníci na pěti zastaveních dozvědí mnohé o fungování ekosystému lesa. V letošním roce stezku ještě doplňuje obecní úl, ve kterém

je možné prosklenými průhledy sledovat práci včel.

Cesty a stezky lemují na tři desítky dubových laviček. Lidé si na možnost pěších vycházek s velkou hustotou odpočívadel rychle zvykli a kromě místních je stále hojněji využívají také Brňané.

FAUNA A FLÓRA

Na území Ostopovic se nenachází žádné chráněné oblasti, nejbližší je přírodní park Bobrava, ke kterému je obec výchozím bodem. Stejně tak zde není ve významnější míře útočiště chráněných či ohrožených živočichů či rostlin. Výjimkou je sporadický výskyt koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*) nebo užovky obojkové (*Natrix natrix*).

Z větších druhů zvířat lze v okolí spatřit srnky, méně často divoká prasata nebo lišky, mezi lány polí stále ještě žijí zajáci a bažanti.

Velkou výzvou do dalších let je pro obec proměna druhové skladby lesních porostů. V důsledku extrémního sucha došlo během posledních dvou let k úhynu většiny nepůvodních druhů jehličnanů – smrků, borovic a modřínů. Postupně je nahrazujeme původní skladbou s převahou dubu. Z rostlinných invazivních druhů se na území obce rozmnožil trnovník akát. Jeho postupná likvidace je součástí opatření v lesním hospodářství. V případě lesa na Přední hoře je pak cílovým stavem jeho transformace z hospodářského lesa na lesopark.

4. LANDSCAPE

LANDSCAPE CHARACTER

Ostopovice lies on the border of the Czech Highlands and the Western Carpathians. Over the last two centuries, the landscape character of the village has undergone significant changes. Only fragments of the characteristic mosaic of its fields, pastures, orchards and vineyards have been preserved in the local undulating landscape. The precipitation deficit and recent droughts have also led to the transformation of the species that can be found in the forest.

The megalomaniac unfinished construction of the so-called German extraterritorial highway, and later the construction of recreational cottages, especially in dominant positions on the Přední hora and Urbanův kopec, became an inseparable part of the landscape in the mid-20th Century. The northeastern horizon, seen from the Front Mountain or Urbanův kopec, was transformed during the 1970s and 1980s by the construction of the prefabricated housing estates of Starý Lískovec, Bohunice and Kamenný vrch.

Walking trails and permeability of the territory

Good landscape accessibility is one of the priorities in Ostopovice's development planning. Existing projects have focused mainly on connecting walking paths and making it possible to walk through the sloping forest land. Gradually, an Educational Trail has emerged on the body of the unfinished highway in the surroundings of Šelše, followed by the Forest Trail on Přední hora. At the five stopovers on the picturesque forest paths in the very center of the village, visitors learn about the ecosystem of the forest. This year

the trail will be complemented by a municipal beehive, enabling visitors to observe the work of bees through glazed vistas.

Ostopovice's paths and trails are lined with thirty oak benches. Local and city people alike greatly appreciate the comfort of rambling through a conveniently equipped rest area.

FAUNA AND FLORA

There are no conservation areas in the area of Ostopovice; the closest protected area being Bobrava Nature Park, to which the village is the starting point. Similarly, Ostopovice does not provide significant refuge for protected or endangered animals or plants, except for the pasqueflower (*Pulsatilla grandis*) or the grass snake (*Natrix natrix*), which make sporadic appearances. In terms of larger animal species, deer can be seen in the surroundings, while wild pigs or foxes are less common. Hare and pheasants still live in the fields.

The way in which the different species in the forest are currently changing will be a major challenge for the community in the years to come. As a result of extreme drought, most non-native conifers, including spruce, pine and larch have disappeared in the last two years. We have gradually been replacing them with the original oak prevailing composition. As for plant invasive species, black locust has proliferated on village territory. Forest management is taking steps to see its gradual extermination. We are aiming at transforming the plantation forest on Přední hora to the forest park.

5. ZELENÉ PLOCHY

SYSTÉM ZELENĚ

Složení zeleně v intravilánu obce – stromy u stodol, statků, kolem cest i drobných sakrálních staveb – doznalo zejména v průběhu 20. století podobně významných změn jako krajina v okolí. Téměř vymizely ovocné stromy z předzahrádek i záhumnků. Tradiční výsadba lip se udržela v parku na návsi kolem kaple sv. Jana Křtitele a kolem pomníku obětem válek 20. století, o něco mladší jsou výsadby lip a jertlínů v parčíku na ulici Lípová. Teprve v šedesátých letech byl založen park v sousedství bytových domů na ulici Osvobození.

Nad praktickými vlastnostmi listnatých stromů ve druhé polovině dvacátého století zvítězila obliba exotických jehličnanů, stálezelených keřů a zakrslých kultivarů dřevin či krátkověkých stromů, jako je bříza. Výsadby nízkých kultivarů ovocných dřevin (čtvrtkmeny a zákrsy) snížily výškovou hladinu zeleně v zahradách, kde už ze vzrostlejších stromů zůstávají pouze ořešáky. K tradiční druhové skladbě s převahou listnáčů se postupně vracíme, konkrétní kultivary pro výsadbu však volíme i s ohledem na postupující klimatickou změnu.

Údržbě a zlepšování stavu zeleně se věnujeme jak uvnitř zastavěného území, tak ve volné krajině. Zaměstnáváme tři pracovníky, podíl na vzhledu obce však mají i pravidelné dobrovolnické jarní úklidové brigády. Řadu míst udržují občané svépomocí, ať už se jedná o záhony před domy nebo některá další veřejná prostranství. Členky a členové ostopovického Klubu seniorů pravidelně pomáhají s údržbou zeleně kolem pomníku padlých nebo na zahradě školy a školky.

Samozřejmostí se postupně stala spolupráce se zkušenými projektanty zeleně či arboristy.

Nedávno jsme také v údržbě obce zcela ukončili používání glyfosátů. Plevel místo chemie odstraňujeme pomocí horkého vzduchu a mechanicky.

Nejnovějším projektem, zahájeným dobrovolníky teprve před několika týdny, je budování komunitní zahrady. Ta má sloužit především lidem, kteří by chtěli zahradničit, ale zatím neměli kde. Na pozemku si zájemci postupně budují záhonky, na kterých pak hospodaří. Obec poskytuje podporu v podobě materiálu a oplocení zahrady, ostatní je už na samotných zahradnících.

OSTOPOVICKÉ PARKY

Park U Kaple

Už od prvotní studie jsme obnovu parku připravovali v úzké spolupráci s autory architektonického a dopravního řešení a koncepce zeleně. Projekt jsme také opakovaně probírali s veřejností. Výsledkem je přívětivý veřejný prostor s kombinací trvanlivé žulové dlažby, mlatových povrchů a kvalitního mobiliáře včetně pítka. Jádrem návsi tvoří kaple a obdélníková dlážděná plocha před jejím vstupem, která poskytuje dostatek místa k pořádání spolkových a obecních akcí. Efektivně jsme se vypořádali s dopravou. I když náves přiléhá k rušné krajské komunikaci, provoz přímo v jejím prostoru je poměrně malý.

Výraznou obnovou prošla i zeleň v parku. Dříve dominantní skupinu jehličnanů jižně od kaple nahradily převážně jírovce, výměnou procházejí také dožívající lípy v centrální části parku. Kompozice zeleně je však do určité míry limitována vedením koridorů podzemních sítí. Je to dědictví minulosti a investiční náklady na žádoucí přeložky sítí jsou často zcela mimo naše finanční možnosti.

5. GREEN AREAS

SYSTEM OF GREENERY

The composition of greenery within the built-up area, including trees near barns and farms, along the roads and small sacral buildings, has undergone, similarly significant changes during the course of the 20th Century to those of the surrounding landscape. Fruit trees have almost disappeared from the front yards and small plots of land. In the village square park around the chapel of Sv. John the Baptist, and around the memorial to the victims of the 20th Century Wars, traditional lime planting has been preserved. The lime and jerlin plantings in the park on Lípová street are slightly younger. The park in the neighborhood of the apartment buildings on the Osvobození street was not founded until the 1960s.

However useful and practical, deciduous trees could not compete with exotic conifers, evergreen shrubs and dwarf cultivars of woody plants and short-lived trees such as birch, which gained more popularity in the second half of the 20th Century. Planting cultivars of low fruit trees (dwarf and miniature) has reduced the overall height of greenery in gardens, where the only taller remaining trees are walnut trees. We are gradually returning to the traditional species composition which were predominantly deciduous trees. One of the criteria for the choice of which cultivars to plant is based on the advancing climate change.

Greenery maintenance and improvement, both within the built-up and non-built up area and the landscape, has been one of our priorities. Volunteers, who regularly participate in spring cleaning, and three maintenance men contribute to the community's upkeep of the greenery. The community inhabitants

themselves take care of numerous places on their own, ranging from flower beds in front of houses to some other public spaces. Members of the local Senior Club regularly help with the maintenance of greenery around the monument to the Fallen, or in the school and kindergarten garden. Needless to say, cooperation with experienced greenery designers and arborists has become a matter of course.

Recently, the use of glyphosates has been completely abandoned. Chemical weed control has been completely abandoned in favour of a hot air weeding method and manual weeding.

Our latest project, launched by volunteers only a few weeks ago, is the creation of a community garden. It is intended primarily for people who enjoy gardening, yet have not been afforded the opportunity so far. Those who are interested have started farming on flower and vegetable beds. The village provides material, tools and garden fencing; the rest is up to the participants themselves.

COMMUNITY PARKS

Park U kaple (Chapel Park)

From day one, renovation of the park has been planned in close cooperation with greenery planning experts and specialists on architectural and infrastructural solutions. The project has been continuously discussed with the public, resulting in a friendly public space with a combination of durable granite tiles, gravel surfaces and high-quality street furniture, including a drinking fountain. The heart of the village comprises the village square, the chapel and a rectangular paved area in front of the entrance, providing enough space to host

Park Osvobození

Návrh na obnovu parku i konkrétní řešení vzešlo v roce 2007 z komunitního plánování s obyvateli okolních domů. Lidé následně svépomocí navržené změny také uskutečnili. Namísto klasických dětských herních prvků prostoru dominují sochy propojené podzemními zvukovody, autorské dílo sochaře Lukáše Gavlovského. Park nedávno na navazujících zelených plochách doplnily trvalkové a štěrkové záhony.

Park Lípová

Parku dominuje skupina vzrostlých jerlínů japonských (*Sophora japonica*). Jeho obnova je aktuálně spolu s řešením celé navazující stejnojmenné ulice předmětem architektonické studie. Zvažujeme částečné zapojení lučních ploch pro zvýšení biodiverzity.

OTEVŘENÁ PROSTRANSTVÍ A ZELENÉ KORIDORY

Krajina v okolí obce má převážně zemědělský charakter. Vytváření velkých celků orné půdy ale výrazně ochuzuje její biologickou rozmanitost, neposkytuje dostatečnou ochranu před erozí a snižuje její prostupnost. Aktuálně projednáváný nový územní plán proto navrhuje opatření pro obnovu remízů, mezi

a polních cest i nové výsadby stromořadí podél neosázených úseků stávajících komunikací i nově navržených krajinných cest. Realizaci těchto opatření však velmi omezuje rozdrobená vlastnická struktura.

I přes výše uvedené těžkosti však byla v uplynulých letech na území obce realizována celá řada projektů ke zlepšení stavu krajiny. Zde jsou některé z nich:

Alej Bosonožská

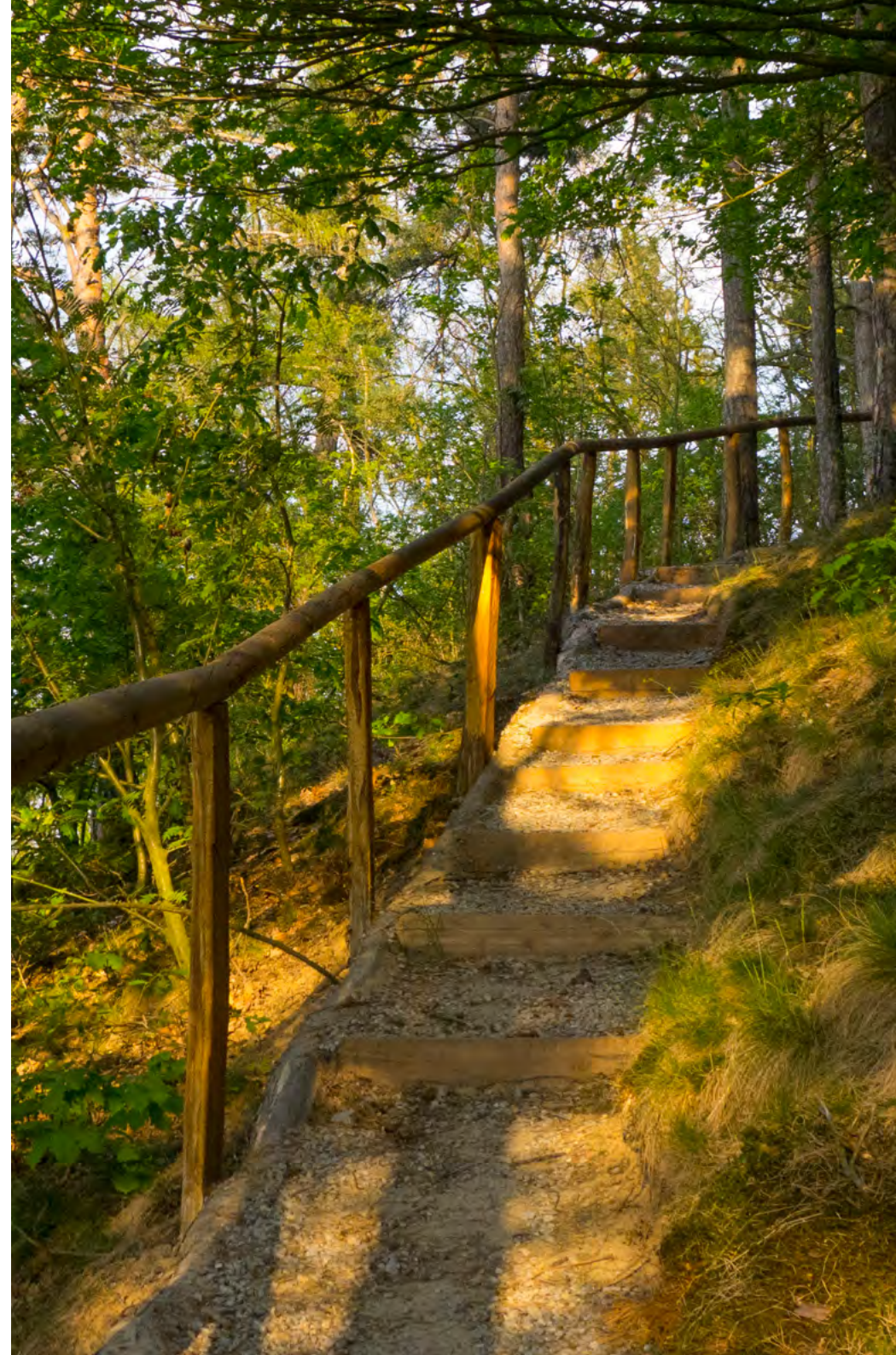
Historickou alej a zároveň někdejší spojnici se sousední obcí jsme společnými silami obnovili v roce 2008. Procházky po dříve zanedbaném místě plném skládek zahradního odpadu si obyvatelé přilehlých ulic oblíbili natolik, že sami pravidelně udržují mobiliář.

Údolí Šelše

Za aktivního zapojení veřejnosti byla opravena polní cesta do údolí Šelše a podél ní bylo vysazeno ovocné stromořadí. Pěšinu mezi rybníčkem v Šelši a kdysi silným pramenem lemují mohutné žulové balvany. Na jejich umístění dohlížel osobně umělec Dalibor Chatrný. Současné umění doplnilo i nově založené stromořadí podél cesty do obce – jeden z mladých stromků byl nahrazen svým věrným, postupně reznoucím odlitkem. Vtipná instalace Tomáše Hlavenky dokonce vyvolala zajímavou diskusi o roli současného umění na stránkách obecního zpravodaje.

Přírodní amfiteátr

Prostor mezi oblouky nedostavěné dálnice z dob II. světové války transformoval spolek Nad Šelší drobnými terénními úpravami v přírodní amfiteátr, který je už více než 10 let dějištěm mnoha kulturních akcí. Koná se zde divadelní festival Husa na dálnici, undergroundový hudební festival Krákor a mnohé další.

varied community events. Traffic has been effectively dealt with. Despite its proximity to the busy country road, the traffic in the village square area is relatively light.

The greenery in the park has also undergone significant renovation. The formerly dominant group of conifers to the south of the chapel was replaced in the main by horse chestnuts. The aging lime trees in the central part of the park are also gradually being replaced. Even here, though, the composition of greenery is to an extent limited by the underground corridor network. It is a legacy of the past and the investment costs of relocating these networks are often completely beyond our financial means.

Park Osvobození (Liberation Park)

The park renewal proposal and a concrete solution in 2007, emerged from community planning. The inhabitants of the surrounding houses involved subsequently carried out the proposed changes themselves. Instead of a play area for children, the space is dominated by statues interconnected by underground auditory canals, which is the work of the sculptor Lukáš Gavlovský. Perennial and gravel beds have recently been added to the adjacent green areas of the park.

Park Lípová (Lime Street Park)

A group of mature Japanese Jerlin (*Sophora japonica*) are dominant in the park. The restoration of the park and the connecting street with the same name, is currently the subject of an architectural study. We are considering partially involving meadow areas in order to increase biodiversity.

OPEN SPACE AND GREEN CORRIDORST

The landscape around the village is mostly agricultural. The formation of large arable land depletes its biodiversity, does not provide sufficient protection against erosion and reduces its permeability. Therefore, the

new land development plan currently under discussion proposes measures for the restoration of groves, balks and field roads, as well as planting new alleyways along bare sections of existing roads and newly designed landscape paths. However, the implementation of these measures has been hindered by the fragmentation of ownership.

In spite of the above-mentioned difficulties, however, a number of sustainable projects have been implemented in the past few years to improve the state of the landscape. Some of them are set down below:

Alej Bosonožská (Bosonožská Alley)

The original alley, and at the same time former connection with the neighboring village, were jointly renewed in 2008. Residents enjoy strolls around the formerly neglected place full of garden waste landfills so much that they have also volunteered to maintain the furniture.

Údolí Šelše (Šelše Valley)

The general public has actively contributed to the renovation of the field road into

the Šelše valley. Fruit trees were planted alongside. Mighty granite boulders line the footpath between the pond in Šelš and the once strong spring. The artist Dalibor Chatrný supervised their placement. Contemporary art was complemented by newly established alleyways alongside the road to the village. One of the young trees was replaced by a life-like copy made from metal that rusts gradually. Tomáš Hlavenka's ingenious installation even provoked an interesting discussion about the role of contemporary art in the pages of the municipal newsletter.

Natural amphitheater

Minor landscaping adjustments carried out by the Nad Šelší association transformed the area between the arches of the unfinished highway from the Second World War into a natural amphitheatre, providing a venue for many cultural events. For more than 10 years, the amphitheatre has been hosting the popular theater festival Goose on the Highway, an underground music festival Krákor and numerous other cultural happenings.

6. VÝSADBY

Zeleň představuje jeden z klíčových smyslových vjemů při pobytu v jakýchkoliv otevřených prostorech. Při obnově i tvorbě veřejných prostranství v Ostopovicích proto velmi dbáme na to, aby se jednotlivé prvky zeleně vhodně doplňovaly. Snažíme se přitom hledat takové typy veřejné zeleně, které budou dlouhodobě ekonomicky i ekologicky udržitelné převážně vlastními silami. Dosavadní zkušenosti nás přitom naučily, že spolupráce s odborníky na zeď je žádoucí už v nejranějších fázích projektové přípravy.

STROMY

V uplynulých letech při nových výsadbách převažovaly lípy a jírovce, sázely se ale i jehličnaté japonské platany nebo hloh. V extravilánu obce klademe důraz na využití původních vysokokmenných ovocných odrůd – převažují třešně, švestky, hrušně či jabloně. V uplynulém desetiletí obec vysadila kolem 250 stromů.

Kontinuálně pečujeme o lesní porost na Přední hoře. V současnosti nahrazujeme jehličnaté porosty zničené kůrovcem listnatými stromy, především duby a habry. Před výsadbou sazenic však preferujeme přirozenou obnovu vysemeněním ze stávající vegetace.

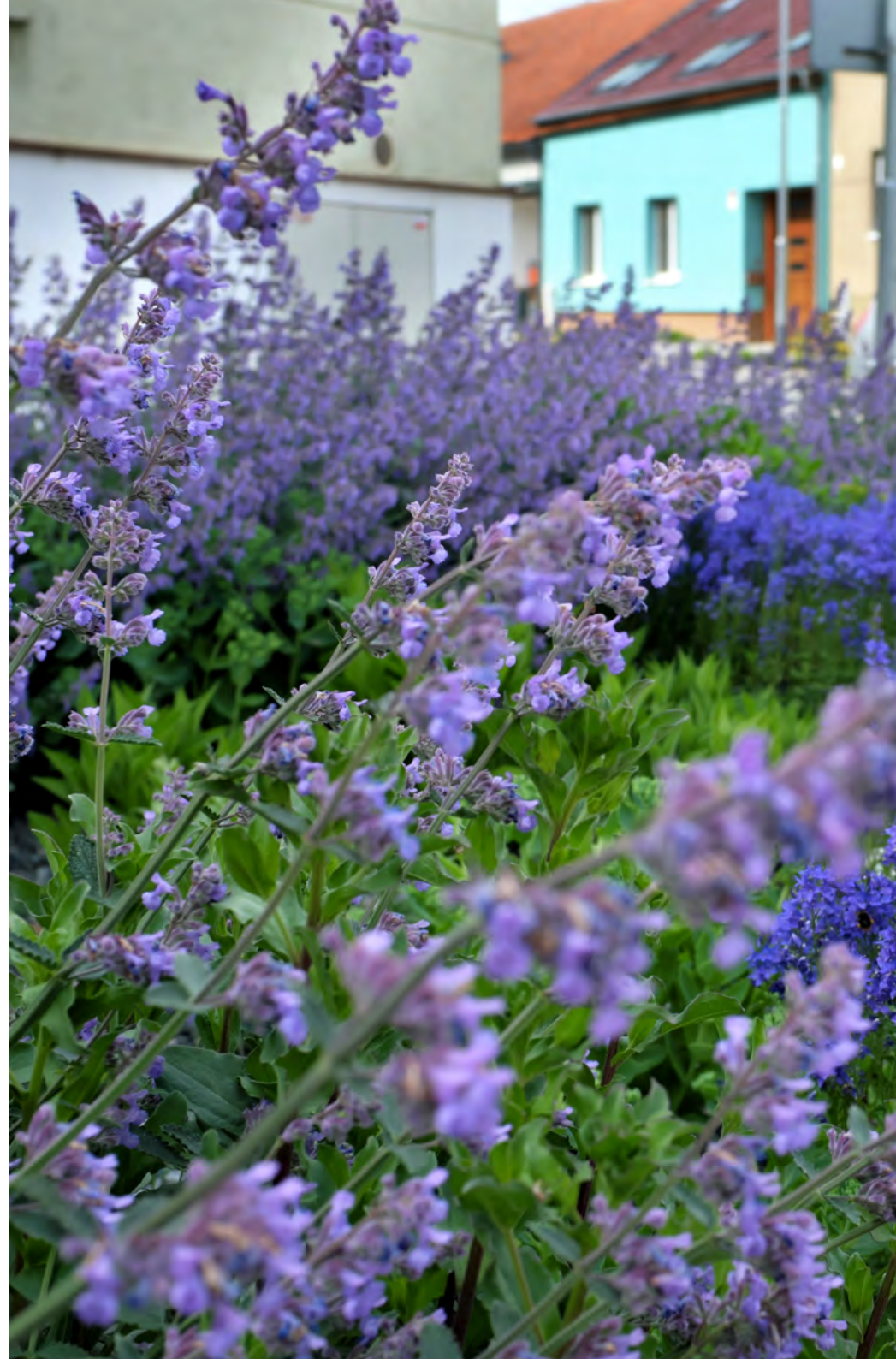

Většina vzrostlejších a významných stromů je evidována v aplikaci www.stromypodkontrolou.cz. Na této webové stránce lze získat detailní informace o historii i stavu každé evidované dřeviny. Stromy pod kontrolou fungují zároveň jako průběžně aktualizovaná pasportizace zeleně, včetně evidence pěstebních opatření – řezy, ošetření, úvazy atp. – a plánu kontrol a průběžné údržby. V Ostopovicích se to v současnosti týká 122 stromů.

ŠTĚRKOVÉ A TRVALKOVÉ ZÁHONY

V posledních letech jsme s úspěchem vyzkoušeli štěrkové záhony se suchomilnou vegetací. Doplnujeme je však postupně i klasickými trvalkovými záhony.

Zakládáním štěrkových záhonů reagujeme na čím dál častější sucha a vedra. Štěrk chrání půdu před odparem a erozí a zároveň brání zaplevelování záhonů. Vyhovuje středomořským rostlinám, které jsou na extrémní podmínky zvyklé. Štěrkové záhony jsou zároveň časově nenáročné také z hlediska péče. Na změnu klimatu a úbytek půdní vláhly reagujeme také skladbou trvalkových záhonů – například volbou prérijních druhů na záhonech v parku U Kaple.

6. PLANTING

Whatever the outdoor environment, greenery eminently appeals to the senses. Therefore, when renewing and creating public spaces in Ostopovice, we make sure that the individual elements of the greenery are in harmony. At the same time, we try to find such types of public greenery that are economically and ecologically sustainable, mainly by ourselves. Cooperation with greenery experts, as early as the earliest stages of project preparation, has proven more than desirable.

TREES

Recent plantings have mainly included lime trees and horse chestnuts. Japanese plantains and hawthorns have been planted, too. Within the community, priority has been given to the original standard-sized fruit varieties - predominantly cherries, plums and pear trees and apple trees. Over the past decade, the village has planted around 250 trees.

The forest on Přední hora has been continually looked after. At present, coniferous stands that were formerly destroyed by bark beetle are being replaced by deciduous trees, especially oaks and hornbeams. However, before planting seedlings, we prefer the natural regeneration by sowing from existing vegetation.

Most grown and significant trees are registered in the application www.stromypodkontrolou.cz. On this website, detailed information about the history and condition of each registered tree can be found. "Trees under control" also provides continuously updated

green passports, including records of growing measures - cuts, treatments, harnesses, etc.-, in control and ongoing maintenance schedules. At present this concerns 122 trees in Ostopovice.

GRAVEL AND PERENNIAL FLOWER BEDS

In recent years there have been successful experiments with gravel xerophilous vegetation beds. Nonetheless, these are gradually being supplemented by traditional perennial flower beds.

The creation of gravel beds is one of the increasingly frequent ways of curbing the effects of drought and heat. Gravel protects the soil from evaporation and erosion, while preventing weed infestation. It is suitable for Mediterranean plants, which are used to extreme conditions. At the same time, gravel beds are also time-saving. The perennial beds composition responds to climate change and loss of soil moisture. The choice of prairie species beds in the U Kaple Park (Chapel Park) reflects these trends.

7. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Environmentální výchova je důležitou součástí vzdělávání už v mateřské škole, která každodenně systematicky přibližuje dětem přírodu při pobytu na školní zahradě nebo na vycházkách do nejbližšího okolí obce. Také základní škola pracuje s environmentálními tématy napříč výukou a v návaznosti na regionální specifika nebo roční období. Využívá k tomu mimo jiné zázemí certifikované přírodní zahrady, s fungováním ekosystémů pole a lesa zase žáky seznamuje na lesních stezkách. Děti absolvují exkurze ve sběrném dvoře, vyrábějí ptačí budky nebo asistovaly při výloveh rybníku v Šelši v rámci odchytu invazivních druhů ryb. Škola tradičně organizuje oslavy Dne Země nebo se angažuje v celonárodních iniciativách jako Uklidme Česko.

Ostatně samotná budova školy i její okolí jsou příkladem architektury a technologií šetrných k přírodě a jsme přesvědčeni, že

právě takovéto příklady dobré praxe mohou nenásilně formovat názory obyvatel a nabízet ekologicky udržitelné alternativy.

Environmentální osvěta se však neomezuje pouze na nejmladší generace. Témata péče o životní prostředí a trvalé udržitelnosti se často objevují na stránkách obecního zpravodaje, obec vydala tematické letáky o kompostování nebo důsledcích pálení odpadu a sama se snaží jít příkladem svým ekologickým provozem. Své místo zde mají i farmářské trhy, které několikrát do roka na prostranství u kaple nabízejí ekologicky produkované lokální potraviny i sazenice a přispívají tak k pochopení environmentální problematiky i „přes žaludek“.

SOUTĚŽE

Motivací a inspirací pro další zlepšování života v obci je účast v soutěži Vesnice roku. Ostopovice se hned v roce své první účasti staly vítězem a držitelem Zelené stuhy České republiky 2018. Ocenění nám bylo uděleno za „příkladný, plánovitý a velkovýřivý přístup k vytváření veřejného prostoru, vysoký standard péče o zeleň a životní prostředí a ochranu a rozvíjení přírodních i kulturních hodnot krajiny.“ Na základě tohoto ocenění jsme byli nominováni za Českou republiku do soutěže Entente Florale 2019.

7. ENVIRONMENTAL EDUCATION

Environmental education is an important part of education as early as the pre-school age. Children are brought closer to nature on a daily basis by means of the school garden and walks to the surrounding areas.

Environmental topics are covered by the primary school in a cross-curricular way, with regionally and seasonally themed projects. The school has access to the facilities of a certified natural garden. The forest paths introduce pupils to the functioning of field and forest ecosystems. Children take excursions to the collection yard, make birdhouses and assist in invasive fish reduction fishing in the Šelše pond. Traditionally, the school organizes Earth Day celebrations and engages in national cleaning initiatives, such as Uklidíme Česko [Clean Czechia].

After all, the school building itself with its surroundings sets a perfect example of nature-friendly architecture and technology. We are convinced that such examples of good practice can gently shape people's views and put forward environmentally sustainable alternatives.

However, environmental education is not limited to the youngest generations.

Environmental and sustainability issues are often featured on the municipal newsletter's site. The community has published thematic leaflets on composting and the consequences of waste burning, and is itself trying to lead the way by setting a "green" example. Farmers' markets organized several times a year also have their place by the chapel. A wide range of ecologically produced local food and seedlings enhances understanding of environmental issues even "through the stomach."

COMPETITIONS

Participation in the annual competition Vesnice Roku (Village of the Year) increases motivation and inspiration for further improvement. Ostopovice won and became the holder of the Green Ribbon of the Czech Republic, in 2018 - the first year in which it participated. The award was given to us for an "exemplary, well-planned and generous approach to public space development, high standards of greenery and environment, together with the promotion of natural and cultural values of the local area". Based on this award, we were nominated to represent the Czech Republic for Entente Florale 2019.

8. ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

Společenský život v Ostopovicích je jednou z klíčových ingrediencí dobrého fungování obce. Mezi obyvateli obce všeobecně panuje velká spokojenost s mezilidskými vztahy, prostředím obce i kvalitou společenského a kulturního života. Projevem vzájemné důvěry a společenského konsensu jsou i hlasování obecního zastupitelstva, často jednomyslná.

Přestože období komunismu příliš spolkové činnosti nepřálo, kontinuitu se podařilo zachovat alespoň Sokolu Ostopovice (zal. 1906) a místnímu mysliveckému sdružení. Po roce 1989 se spolková činnost postupně obnovila a život v obci obohacují další spolky, jako velmi aktivní Klub seniorů, spolek Dobromysl, pořádající pravidelná rukodělná setkání, Český svaz chovatelů, Mateřské centrum Ostopovice s nabídkou programů pro rodiny s nejmenšími dětmi, dětský folklorní soubor Háječek, spolek Nad Šelší, organizátor kulturních akcí na nedokončené dálnici, nebo nedávno vzniklý Klub žen Ostopovice s nabídkou přednášek a setkání nejen pro

ženy. Komunitního života v obci se také velmi aktivně účastní místní mateřská a základní škola a celá řada jednotlivců, kteří nejsou formálně nijak organizováni.

Obec podporuje činnost spolků i neformálních uskupení nejen finančně, ale i organizačně.

Řadu tradičních akcí zajišťují přímo členky a členové obecního zastupitelstva. Jsou to například obecní ples, pálení čarodějnic, Pohádkový les, Mladé hody, vítání občánků, setkání jubilantů nebo bohatý adventní program. V obci je letos naplánovaných na pět desítek podobných akcí.

SPOLUPRÁCE OBCE A OBČANŮ

Jednotlivé rozvojové projekty obce zásadně projednáváme s veřejností už ve fázi přípravy projektů, nabízíme variantní řešení, vysvětlujeme jednotlivá rozhodnutí a kroky. Široká veřejnost je vždy zapojena i do tvorby strategických rozvojových dokumentů obce.

8. COMMUNITY PARTICIPATION

Ostopovice's social life is one of the key ingredients to the community functioning well. The inhabitants of the village are very satisfied with the interpersonal relationships in the village, as well as with the quality of the social and cultural life. Common unanimous votes of the municipal council manifest mutual trust and social consensus.

Although the Communist era was far from being supportive of local associations, it did at least enable a continuing existence of Sokol Ostopovice (founded in 1906) and the local hunting association. After 1989, clubs and societies were gradually renewed. Numerous clubs enrich the life of the community: the Senior Club (the organization of lectures and tours for the Ostopovice

seniors), the Dobromysl Association (regular hand-crafting meetings), the Czech Breeders Association - the Ostopovice branch, the Ostopovice Nursery Center (programs for parents and the youngest children, the Ostopovice Parent Center), the Nad Šelší Association (taking care of the landscape around the village, organizing cultural events with an emphasis on music and theater, the Husa na dálnici festival), the Háječek folk ensemble and the recently established Ostopovice Women's Club (lectures and meeting not only for women). The local kindergarten and elementary school and many active inhabitants, who do not belong to formal organizations, are also active in the life of the community.

The municipality supports activities of associations and informal groups not only financially but also organizationally.

Many traditional events are organized directly by members of the municipal council. These include the Municipal Ball, the Witch Bonfires, International Children's Day celebrations - the Fairytale Forest, the Young Feast, the Welcoming Ceremony for Newborns, Jubilee Reunions and the rich Advent Program.

This year, around fifty events are taking place in the community.

COOPERATION WITH THE PUBLIC

From the start of each project preparation phase, the public is informed about various solutions, individual decisions and steps are discussed and explained. The general public always participates in the strategic development of the plans for the community.

9. TURISMUS A TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

Obec a její okolí představuje turistický cíl především pro obyvatele brněnské aglomerace, kteří sem míří za krátkodobou rekreací s těžištěm v turistice a cykloturistice. Přestože území obce protínají dvě cyklotrasy, infrastrukturu pro cyklisty lze je stěží označit za dostačující. Zcela totiž chybí bezpečné přímé spojení se sousedící krajskou metropolí i blízkými obcemi Třebusko, Moravany a Střelice. Pro celý region proto na popud Ostopovic vznikla vyhledávací studie sítě cyklostezek, o jejíž vybudování usilujeme. Přípravu projektů však komplikuje již zmiňovaná rozdrobená vlastnická struktura u potřebných pozemků.

Cyklisty i pěší nyní láká k výletům hlavně naučná cyklotrasa Přírodním parkem Bobrava. Místem, odkud do něj lze vyrazit, a současně oblíbeným turistickým zařízením v Ostopovicích je jezdecký areál Podskalní mlýn. Zahrnuje penzion, restauraci, ukázkou

chovu drobné zvěře a zázemí jezdeckého klubu. Jádrem areálu je rekonstruovaný mlýn ze 16. století.

Dalším turistickým lákadlem jsou již zmiňované naučné stezky, pozůstatky nedostavěné dálnice a příležitostně také kulturní akce pořádané v přírodním amfiteátru.

SPORTOVNÍ ZÁZEMÍ A HŘIŠTĚ

Sportovní vyžití v obci nabízí především areál TJ Sokol Ostopovice, zahrnující tělocvičnu se zázemím, restauraci, víceúčelové venkovní hřiště a tenisový kurt. Víceúčelové hřiště je bezplatně k dispozici i široké veřejnosti.

Dětem jsou k dispozici také hřiště ve školní přírodní zahradě a v ulici Na Rybníčku. Těsně před realizací je projekt venkovní posilovny – workoutového hřiště s odpočinkovou zónou – a další tělocvična s tanečním sálem vznikne při dostavbě areálu základní a mateřské školy.

9. TOURISM AND LEISURE

The village and its surroundings represent a walking and cycling tourist destination, especially for the inhabitants of Brno. Although two cycling routes intersect the municipality, it must be said that the infrastructure for cycling is insufficient. In fact, there is no safe direct connection to the neighboring regional metropolis and the nearby villages of Troubsko, Moravany and Střelice. For this reason, a regional search study with the intention to create a cycle path network has been commissioned. As has already been mentioned, its implementation is hindered by the highly fragmented ownership structure of the areas concerned.

Cyclists and pedestrians enjoy taking short and day trips on the Bobrava nature trail. Podskalní mlýn, a popular tourist facility in Ostopovice, is a convenient starting point. The site consists of a 16-bed guest house, a restaurant and an equestrian club. A recently-renovated mill from the 16th century is the core of the complex.

Other tourist attractions include the above-mentioned educational paths, remnants of the unfinished highway and occasional cultural events organized in the natural amphitheater.

SPORTING FACILITIES AND PLAYING FIELD

The main sporting area in the village is TJ Sokol Ostopovice, which includes a gym with

facilities, a restaurant and multi-purpose outdoor playground, and a tennis court. The multipurpose playground is available to the general public free of charge.

There is also a playground in the school's natural garden and in Na Rybníčku Street. A workout playground with a relaxation zone, and a new gym with a ballroom will be built when the elementary and nursery premises are finished.

